

OBRAZLOŽENJE

NACRTA ODLUKE O BUDŽETU GRADA DOBOJ ZA 2022. GODINU

Zakonski osnov za donošenje Odluke o budžetu sadržan je u članu 31. Zakona o budžetskom sistemu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16) kojim se utvrđuje osnov za pripremu i donošenje budžeta.

Grad Doboj je pristupio pripremi Nacrta budžeta za 2022. godinu u skladu sa budžetskim kalendarom i dostavilo Uputstvo za pripremu Nacrta budžeta budžetskim korisnicima u zakonom predviđenom roku.

U Uputstvu je od korisnika zatraženo da zahtjeve usklade sa propisima tj. zakonskim aktima koji regulišu finansiranje djelatnosti koju obavljaju. U zahtjevima je trebalo iskazati i vlastite prihode kao i rashode u skladu sa Pravilnikom o sadržaju pojedinih računa u kontnom okviru za korisnike prihoda budžeta Republike, opština i gradova, budžetskih fondova i fondova.

Pri procjeni budžeta za narednu godinu Odjeljenje za finansije je koristilo sljedeće pokazatelje i pretpostavke:

- Ostvarenje prihoda u 2021.godinu za šest mjeseci,
- Procjena ostvarenja prihoda do kraja 2021. godine,
- Smjernice date DOB-a ,
- Analiza ostvarenja lokalnih prihoda,
- Analiza javne potrošnje i investicije.

U toku izrade Nacrta, obavljene su konsultacije sa budžetskim korisnicima i sagledane okolnosti koje utiču na visinu prihoda uz uvažavanje stavova, politika i prioriteta definisanih usvojenim Dokumentom okvirnog budžeta za period 2022.-2024. godina, kao i Smjernicama i preporukama za pripremu budžeta opština i gradova, procijenjen je priliv sredstava u budžet grada Doboj za 2022. godinu.

Poštujući član 15. Zakona o budžetskom sistemu pripremljen je pregled budžetskih sredstva i budžetskih izdataka kroz ekonomsku, funkcionalnu i organizacionu klasifikaciju.

Pri izradi Nacrta budžeta ispoštovan je i princip uravnoteženosti budžetskih sredstava i budžetskih izdataka tj. zbir ukupnih budžetskih sredstava jednak je zbiru budžetskih rashoda tj. budžetske potrošnje što je u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu.

Dana 11.10.2021.godine, aktom broj 02-022-1-1139/21 Ministarstvu finansija dostavljen je Nacrt budžeta na saglasnost. Ministarstvo finansija je aktom broj 06.04/400-941-1/21 od 25.10.2021. godine dostavilo preporuke na Nacrt budžeta grada Doboj za 2022. godinu sa preporukama:

- Smanjiti iznos na ekonomskom kodu 717000- Indirektni porezi prikupljeni preko UIO;
- Smanjiti planirani iznos za socijalnu zaštitu na ekonomskom kodu 787200 – Transferi entiteta;
- Smanjiti planirani iznos sredstava na ekonomskom kodu 412000 – Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga;
- Racionalnije planirati sredstva na ekonomskom kodu 415000 – Grantovi;

- Funkcionalnu klasifikaciju uskladiti sa članom 139. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16).

Uvažavajući preporuke Ministarstva finansija izvršene su sljedeće korekcije:

- Imajući u vidu dokument okvirnog budžeta za period 2022-2024 i izvršenje za prvih devet mjeseci 2021. godine, na ekonomskom kodu 717000- Indirektni porezi prikupljeni preko UIO izvršeno je umanjeње plana za 300.000,00 KM;
- Na osnovu izvršenja za prvih devet mjeseci 2021. godine i plana JU Centra za socijalni rad potrebnih sredstava korisnika socijalne zaštite koje finansira Ministarstvo zdravlja Republike Srpske, na ekonomskom kodu 787200- Transferi entiteta izvršeno je umanjeње plana za 100.000,00 KM;
- U odnosu na dostavljeni nacrt budžeta grada Doboj za 2022. godinu, na ekonomskom kodu 412000 – Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga, izvršeno je umanjeње plana za 200.000,00 KM;
- U odnosu na dostavljeni nacrt budžeta grada Doboj za 2022. godinu, na ekonomskom kodu 415000 – Grantovi, izvršeno je umanjeње plana za 200.000,00 KM;
- U skladu sa članom 139. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16) izvršili smo usklađivanje funkcionalne klasifikacije.

PRIHODI

Nacrtom budžeta grada Doboj za 2022. godinu ukupna budžetska sredstva iznose 53.356.000,00 KM što je za 14% manje u odnosu na planirana sredstva I Rebalansa budžeta za 2021. godinu.

U ukupnim budžetskim sredstvima poreski prihodi čine 49%, neporeski prihodi 32%, i primici od nefinansijske, finansijske imovine i zaduživanja 20 %.

Planirani poreski prihodi (710 000) iznose 26.181.000,00 KM i veći su za 12% u odnosu na I rebalans budžeta za 2021. godinu.

U strukturi poreskih prihoda, kao jedan od osnovnih izvora prihoda, najveće učešće imaju prihodi od indirektnih poreza 72%, koji čine 35% od ukupno planiranih prihoda.

Planirani iznos indirektnog poreza je 18.700.000,00 KM i i veći su za 15% u odnosu na I rebalans budžeta za 2021. godinu.

Na bazi prosjeka ostvarenja indirektnih poreza u prvih šest mjeseci 2021. godine i uvažavajući smjernice iz DOB-a smatramo da je realna procjena ostvarenja indirektnih poreza za 2022. godinu.

Sa učešćem od 21% u poreskim prihodima planirani su prihodi od poreza na lična primanja, a planirani su u iznosu od 5.600.000,00 KM, dok 5% poreskih prihoda čine prihodi od poreza na imovinu a planirani su u iznosu od 1.435.100,00 KM.

U strukturi poreza na imovinu najznačajnije učešće ima porez na nepokretnosti, a odnose se na poreze propisane Zakonom o porezu na nepokretnosti.

Plan za 2022. godinu zasnovan je na ostvarenju istih u 2021.godini. U 2022. godini poreska stopa se zadržava na istom nivou. Ovaj prihod je lokalnog karaktera i aktivnostima

Gradske uprave i poreske uprave PJ Doboj nastojeće se povećati naplativost ove vrste prihoda.

Neporeski prihodi (720 000) su planirani u iznosu od 16.967.0000,00 KM i za 17% su manji u odnosu na I rebalans budžeta za 2021. godinu. U nastavku je objašnjenje najznačajnijih pozicija u okviru neporeskih prihoda:

- ***Prihodi od zakupa i rente (721 222-721 223)*** planirani su u iznosu od 6.000.000,00 KM i čine 35% neporeskih prihoda, i manji su za 28% u odnosu na planirana sredstva I Rebalansa budžeta za 2021. godinu.

- ***Komunalne naknade i takse (722 000)*** planirane su u iznosu od 10.586.000,00 KM i čine 62% neporeskih prihoda, i manji su za 10% u odnosu na I Rebalans budžeta za 2021. godinu.

-***Komunalne takse na istaknutu firmu (722 312)*** planirane su na osnovu ostvarenja za prvih 6 mjeseci 2021. godine i procjene ostvarenja do kraja 2021. godine i iznose 900.000 KM.

-***Komunalne takse za korištenje prostora za parkiranje (722 319)*** planirane su u iznosu od 700.000 KM, a na osnovu izvršenja za prvih 6 mjeseci 2021. godine i projekcije ostvarenja dodatnog prihoda po ovom osnovu u 2022. godini, kao rezultat izgradnje novih javnih parkirališta

- ***Naknade za uređenje građevinskog zemljišta (722 411)*** planirane su u iznosu od 5.000.000,00 KM i čine 29% neporeskih prihoda, i manji su za 29% od planiranih sredstva I Rebalansa budžeta za 2021. godinu. Prihodi na ovoj poziciji su planirani na istom osnovu i sa istim parametrima kao i u slučaju naknade za prirodne pogodnosti.

- ***Vlastiti prihodi budžetskih korisnika (722 591)*** planirani su u iznosu od 1.100.000,00, i veći su za 38% u odnosu na I Rebalans budžeta za 2021. godinu. Povećanje na ovoj poziciji je rezultat otvaranja novog objekta dječijeg obdaništa JU „Majke Jugović“ Doboj, na području opštine Petrovo, te će se prihod povećati kako od uplata roditelja, tako i po osnovu uplate Opštine Petrovo, na ime razlike između cijene koju plaćaju roditelji i ekonomske cijene smještaja djece.

-***Grantovi (730 000)*** su planirani u iznosu od 1.240.000 KM i manji su za 14% u odnosu na planirana sredstva I Rebalansa budžeta za 2021. godinu. Najveći dio se odnosi na kapitalni grant Vlade Turske u iznosu od 900.000 KM, kao podrška izgradnje mosta na rijeci Spreči, a koji neće biti realizovan u 2021. godini zbog kašnjenja u završetku radova.

-***Primici za neproizvedenu stalnu imovinu (813 000)*** planirani su u iznosu od 1.500.000,00 KM. U narednoj godini izvjesna je prodaja više pojedinačnih parcela ukupne površine oko 37.000 m², početna cijena 40,50 KM po m² što ukupno iznosi oko 1.500.000 KM i što predstavlja početnu prodajnu cijenu pa je sasvim realno očekivati osvarenje u iznosu od 1.500.000 KM. U toku 2021. godine rješavane su procedure oko imovinskih odnosa i stvaranje preduslova za prodaju navedenih parcela, pa se realizacija očekuje u 2022. godini.

- ***Primici od prodaje stalne imovine namijenjene prodaji (814 000)*** planirani su u iznosu od 3.000.000,00 KM odnose se djelom na započetu a nerealizovanu prodaju građevinskih objekata u 2021. godini, s obzirom da realizacija ovih prihoda zavisi od završetka složenih procedura vezanih za rješavanje imovinskih odnosa i uknjižavanje kupljene imovine na

kupce. Planirani prilivi se odnosi i na priliv od prodaje stanova i poslovnih prostora u vlasništvu grada kao i garažnih mjesta.

U narednoj godini planirana je prodaja 50 garaža a čija prosječna vrijednost po jednoj garaži iznosi 6.000 KM. Preostali priliv planiran je od prodaje zgrada i poslovnih prostora u vlasništvu Grada.

-Ostali primici (931 000) planirani su u iznosu od 1.100.000 KM, i za 15 % su manji u odnosu na planirane primitke u 1 Rebalansu budžeta za 2021. godinu, a odnose se na:

- Primici po osnovu poreza na dodatu vrijednost planirani su u iznosu od 500.000 KM i predstavljaju primitak koji Grad Doboj u 2022. godini planira ostvariti po osnovu naplate PDV-a u fakturama po kojim Grad Doboj ima obavezu prijavljivanja i plaćanja izlaznog PDV-a Upravi za indirektno oporezivanje;
- Primici po osnovu depozita i kaucija planirani su u iznosu od 400.000 KM, i predstavljaju planirane primitke od uplaćenih kaucija učesnika javnih licitacija koje raspisuje Grad Doboj;
- Primici po osnovu avansa planirani su u iznosu od 200.000 KM, i predstavljaju planirane avanse koji će se primiti u 2022. godini a koji će sa 31.12.2022. godine ostati nezatvoreni;
- Ostali primici iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (938 000) odnose se na planirane primitke za naknade plata za porodiljsko odsustvo koji se refundiraju od fonda obaveznog socijalnog osiguranja.

Raspodjela suficita iz ranijeg perioda je planirana u iznosu od 1.646.000 KM, i predstavlja neutrošena sredstva na namjenskim računima za koje nije izvjesno da će biti utrošena do kraja 2021. godine, i to:

- Neutrošena kreditna sredstva za eksproprijaciju zemljišta korita rijeke Bosne u cilju zaštite Grada od poplana 1.250.000 KM;
- Neutrošena kreditna sredstva za izgradnju kanalizacije naselja Bare 396.000 KM;

Grad Doboj na namjenskim računima, danom sačinjavanja nacrta budžeta za 2022. godinu raspolaže (mimo iznosa planiranih u okviru Raspodjele suficita iz ranijeg perioda) sa otpilike 1.500.000 KM, a koja se odnose na vodoprivredne naknade, naknade za šume, neutrošena kreditna sredstva za izgradnju gradskih saobraćajnica i kolektora oborinskih voda. Za ova sredstva postoji mogućnost da budu utrošena do kraja 2021. godine (na osnovu usvojenih Programa utroška namjenskih sredstava, i raspisanih javnih nabavki), zbog čega i nisu planirana u okviru Raspodjele suficita iz ranijeg perioda. Do sačinjavanja prijedloga budžeta za 2022. godinu biće moguće realnije procijeniti koja od ovih sredstava neće biti utrošena u 2021. godini, te će ista svoje mjesto naći u prijedlogu budžeta za 2022. godinu, u okviru pozicije Raspodjela suficita iz ranijeg perioda.

RASHODI

Nacrtom budžeta grada Doboj za 2022. godinu planirani su rashodi i izdaci u iznosu od 53.356.000,00 KM, koliko iznose i planirani prihodi i primici, čime je ispoštovano načelo uravnoteženosti budžetskih sredstava i budžetskih izdataka.

Rashodi po osnovu organizacione klasifikacije sistematizovani su u posebnom dijelu budžeta po nosiocima sredstava, odnosno korisnicima budžetskih sredstava za 2022. godinu.

Kod svih budžetskih korisnika jasno je vidljiva i namjena pojedinih rashoda.

U nastavku teksta dato je detaljnije objašnjenje značajnijih stavki u okviru rashoda i izdataka:

-Rashodi za lična primanja zaposlenih (411 000) planiraju se u iznosu od 11.265.000,00 KM i na nivou planiranih sredstava I Rebalans budžeta za 2021. godinu.

Procjena potrebnih sredstava na ekonomskom kodu 411 000 – Rashodi za lična primanja zaposlenih, u Nacrtu budžeta izvršena je u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/13), Zakonom o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16), Uredbom o kategorijama, zvanjima i uslovima za obavljanje poslova službenika u jedinicama lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/14), Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/17), Pojediničnim kolektivnim ugovorom za zaposlenim u Gradskoj upravi Grada Doboj, („Službeni glasnik Grada Doboj“, broj 04/17), a uzimajući u obzir trenutni zaposlenih u Gradskoj upravi Doboj i budžetskim korisnicima kojima se lična primanja isplaćuju iz budžeta Grada.

-Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga (412 000) planirani su u iznosu od 7.923.010,00 KM i veći su za 8% u odnosu na I Rebalans budžeta za 2021. godinu. Najznačajniji udio u strukturi ovih rashoda imaju rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i ostalih usluga (1.477.420 KM), rashodi za tekuće održavanje (1.553.700 KM), rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine (1.155.000 KM), i ostali neklasifikovani rashodi (2.201.700 KM).

-Subvencije (414 000) su planirane u iznosu od 670.000,00 KM i veće su za 3% u odnosu na planirane u I Rebalans budžeta za 2021. godinu, i odnose se na planirane subvencije javnim preduzećima, nefinansijskim subjektima i subvencije troškova korištenja vodnih usluga ugroženih kategorija.

-Grantovi (415 200) su planirani u iznosu od 8.998.000,00 KM i veći su za 22% u odnosu na I Rebalans budžeta za 2021. godinu. Povećanje je planirano u cilju veće podrške nefinansijskim subjektima iz oblasti socijalne i zdravstvene zaštite, podrške realizaciji kapitalnih projekata nefinansijskih subjekata, podrška organizacijama i udruženjima iz nevladinog sektora, kao i preduzećima i ustanovama čiji je osnivač Grad Doboj

-Doznake na ime socijalne pomoći (416 000) planiraju se u iznosu od 4.670.000,00 KM i veći su za 30% u odnosu na I Rebalans budžeta za 2021. godinu. Najveće povećanje je u okviru potrošačke jedinice 00280300-Centar za socijalni rad, kao rezultat većih izdvajanja za finansiranje socijalnih potreba i socijalne zaštite. U okviru budžeta Centra za socijalni rad planiraju se sredstava za finansiranje pomoći od 2.880.000,00 KM koje se odnose na zakonom utvrđene obaveze pojedincima, sredstva za tuđu njegu, kao i iznos od 810.000,00 KM sredstva za zdravstvenu zaštitu, smještaj nezbrinutih lica i druge porodice, naknade hraniteljskim porodicama, i ostale pomoći socijalno ugroženim licima a u vezi sa Zakonom o socijalnoj zaštiti, kao i pomoći sa socijalno ugrožene porodice koje ne ostvaruju prava po osnovu gore navedenog Zakona u iznosu od 80.000,00 KM.

Na ime sredstava budžetske rezerve planirano je 200.000,00 KM, što je ispod 2,5% ukupno planiranih prihoda što je u okviru propisanih zakonom o budžetskom sistemu

Republike Srpske. Način angažovanja ovih sredstava biće definisan Odlukom o izvršenju budžeta.

-Rashodi finansiranja i dr. finansijski troškovi (413 000) planiraju se u iznosu od 1.325.890,00 KM i odnose se na kamate po kreditima koji su u otplati. Plan kamata po kreditima sačinjen je na osnovu otplatnih planova za realizovane kredita kod banaka koje je grad Doboj utrošio za kapitalna ulaganja i druge namjene, u skladu sa Zakonom o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske.

-Izdaci za proizvedenu stalnu imovinu (511 000) planiraju se u iznosu od 9.423.400,00 KM i na nivou su u odnosu na I Rebalans budžeta za 2021. godinu. U strukturi ovih izdataka značajno mjesto zauzimaju izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (5.660.000 KM), izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (2.407.000 KM), izdaci za nabavku postrojenja i opreme (1.192.900 KM).

-Izdaci za neproizvedenu stalnu imovinu (513 000) planirani su u iznosu od 1.652.000 i manji su za 15 % u odnosu na I Rebalans budžeta za 2021. godinu. Sredstva planirana na ovoj poziciji se najvećim dijelom odnose na eksproprijaciju zemljišta korita rijeke Bosne u cilju zaštite grada od poplava (1.250.000 KM).

-Izdaci za otplatu dugova (620 000) planirani su u iznosu od 4.710.000,00 KM koja se odnosi na otplatu glavnice kredita. Izdaci su planirani na osnovu otplatnih planova po tekućim kreditnim zaduženjima, gdje je vidljivo blago povećanje izdataka po osnovu otplate glavnice, dok sa duge strane imamo smanjenje planiranog iznosa za otplatu kamate po istim kreditima.

-Ostali izdaci (630 000) planirani su u iznosu od 2.235.000 KM i predstavljaju 16 % ostalih izdataka planiranih u I Rebalansu budžeta za 2021. godinu. Struktura ostalih izdataka je:

- Izdaci po osnovu poreza na dodatu vrijednost (631 100) iznose 400.000 KM i predstavlja realan iznos koje Grad, kao obveznik poreza na dodatu vrijednost, plati u toku godine Upravi za indirektno oporezivanje;
- Izdaci po osnovu depozita i kaucija (631 200) iznose 300.000 KM, i predstavljaju planirana sredstva za povrat kaucija učesnika na licitacijama koje raspisuje Grad Doboj;
- Izdaci po osnovu avansa (631 300) iznose 1.305.000 KM, i predstavljaju iznos primljenih avansa u 2021. godini koji će sa 31.12.2021. godine ostati nezatvoren (na dan 31.12.2021. godine biće evidentiran na poziciji 931 300-primici po osnovu avansa), a koji će po osnovu izdatih faktura biti zatvoreni u 2022. godini evidentiranjem na poziciju 631 300 (u skladu sa članom 104. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike)
- Ostali izdaci (631 900) planirani su u iznosu od 100.000 KM, a odnose se na evidentiranje povrata i preknjižavanja po rješenjima poreske uprave i drugih kontrolnih organa;
- Ostali izdaci iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (638 100) planirani su u iznosu od 130.000 KM, i predstavljaju planiranu isplatu ličnih primanja porodiljama, a koju refundira Fond za dječiju zaštitu Republike Srpske

ZAKLJUČAK

Prilikom izrade nacrtu budžeta grada Doboj za 2022. godinu uvažene su potrebe razvoja grada, politika finansiranja potreba od opšteg interesa za grad kao i propisi kojima se obezbjeđuje osnovna funkcija Organa gradske uprave u cilju ostvarenja optimalnih uslova za blagovremeno i efikasno ostvarivanje prava i obaveza građana.

Pored toga u toku izrade uvažene su sugestije i obrazloženje stavova, politika i prioriteta definisanih usvojenim dokumentom okvirnog budžeta Republike Srpske za period 2022 -2024. godine , dio koji se odnosi na 2022. godinu.

Na osnovu konstatovanog i izloženog, kroz obrazloženje ovog dokumenta, može se zaključiti da je metodološki pristup izradi budžeta za sljedeću fiskalnu godinu zasnovan na računovodstvenim standardima koji regulišu javne finansije i budžetsko finansiranje.

ODJELJENJE ZA FINANSIJE